evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt:	MO-ME-N-T MOderní MEtody s Novými Technologiemi
Reg.č.:	CZ.1.07/1.5.00/34.0903
Operační program:	Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Škola:	Hotelová škola, Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Poděbrady
Tematický okruh:	Sokrates
Jméno autora:	Mgr. Marek Feller
Datum:	24. 8. 2013
Ročník: (Cíl. skupina):	4.
Anotace:	Studenti se seznámí s životními osudy Sokrata, jeho významnými myšlenkami a filozofickou metodou. Součástí jsou také frekventované citáty.

Klasická antická filozofie

Do toho období řadíme ***sofisty*, Sokrata, Platóna** a **Aristotela**

Historické pozadí:

- od 2. poloviny 5. století do konce 4. st. př. n. l.
- vrchol otrokářské demokracie
- rozvoj spojován s Periklem (doba Periklova)
- v důsledku Perských válek centrem kontinentální Řecko
- *polis* – městský stát (Athény střediskem moci)
- základem byla rovnost otrokářů před zákonem
- svobodní občané se podíleli na správě

Sokrates (469 – 399 př. n. l.)

- Platónův učitel a předchůdce
- z chudé rodiny (syn sochaře a porodní báby)
- přesto dosáhl důkladného filozofického vzdělání
- zlá žena Xantipa

- příznivcem aristokracie („vědoucí, schopní, nejlepší“)
- **kritik demokracie** (losování funkcí, stát nemají řídit všichni)
- kladeno za vinu že jeho učení podrývá stát a demokracii
- **odsouzen k smrti** pro:

  „Neuznávání státem uznaných bohů, zavádění nových božstev a kažení mládeže.“
- zemřel po požití jedu
- pokládal se za nevinného, odmítl utéct

- Platónovo dílo **Obrana Sokratova** (umělecký popis posledních minut jeho života)
- Sokrates vyučoval bezplatně
- žil z pohostinnosti svých žáků a přátel
- do centra pozornosti **mravní problémy**
- poznání **sebe sama** (místo poznání vnějšího světa)
- otázka: V čem spočívá lidské štěstí?
- výrok: „**Vím, že nic nevím.**“

  - mnohé pro nás je a bude tajemstvím (na rozdíl od ostatních to přiznává)
- vědění vede ke ctnosti a mravnosti
- ***etický intelektualismus*** (kdo pozná co je dobré, nemůže být nectnostný)

- lidé jednají špatně jen z omylu či nevědomosti
- předmětem poznání obecná stránka mravnosti (pojmy)
- věřil v **„*daimonion*“** (vnitřní božský hlas, poučující a varující v různých situacích - svědomí)
- jeho činnost spočívala výhradně v rozhovorech s občany

- ***„sokratovská metoda“*** (systematické kladení otázek)
  - přivádí diskutujícího do rozporu s počátečním výrokem
  - pomáhají tyto rozpory překonat, dospět k vymezení obecného pojmu
  - dospět k pravdivému závěru
  - ***„maieutika“***- porodnické umění (rození myšlenek)

J.L. David – Smrt Sokratova (1787)

[cit. 2013-27-06] Dostupný pod licencí Creative Commons na www: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:David_-_The_Death_of_Socrates.jpg

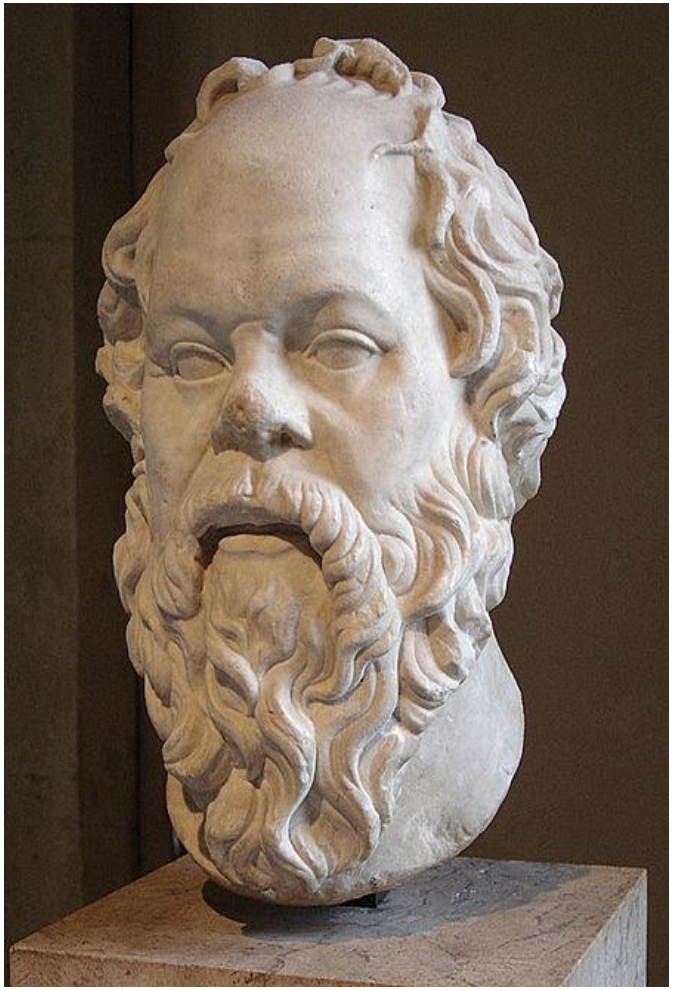

Sokratova busta v Louvru

[cit. 2013-27-06] Dostupný pod licencí Creative Commons na wwhttp://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Socrates_Louvre.jpg

Sokratovy citáty

„Lidský život není nic jiného než řetěz zameškaných příležitostí.“

„ Nemá být koráb zakotven jen jednou kotvou a život na jedné naději.“

„Jenom se žeňte. Dostaneš-li dobrou ženu, budeš výjimkou. Dostaneš-li zlou, zůstaneš filozofem.“

„Ideální manželství má dva předpoklady, muž musí být hluchý, žena slepá.“

„Kdo chceš hýbat světem, hni nejprve sám sebou.“

„Špatní lidé žijí, aby jedli a pili, dobří lidé jedí a pijí proto, aby žili.“

„Lepší je udělat málo věcí dobře, než hodně věcí špatně.“

„Chceme-li se přiblížit pravdě, musíme se v první řadě vzdálit všednímu životu.“

„Neplačte drazí, umírat se má v klidu.“